સુરત શહેરની

તથા

ચોર્યાસી તાલુકાની ભૂગોળ.

રચનાર.

નરભેરામ હરિનારાયણ જોશી.

ઠે. હરીપુરા ઘીકાંટા, સુરત.

સુરત—ચૌટાના પુલ ઉપર આવેલા 'જૈન વિજય' પ્રિન્ટીંગ

પ્રેસમાં ઠાકોરદાસ માનસીંગે છાપી.

સંવત ૧૯૭૦ ઈ. સ. ૧૯૧૪

કિંમત ૦-૨-૦

પ્રસ્તાવના.

સરકારી કેળવણી ખાતા તરફથી સુધરેલાં નવાં ધોરણ કેટલીક મુદતથી બહાર પડેલાં છે, તેમાં ભૂગોળનો વિષય નવી પદ્ધતિએ શીખવવાનું ફરમાન છે. એ વિષય પ્રથમ બીજા ધોરણથી શરૂ કરવાનો છે. સદરહુ ધોરણમાં વિશેષ એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે જે શહેરમાં કે ગામમાં નિશાળ હોય તે ગામ કે શહેરનું જ્ઞાન દિશાઓ સહીત પુરેપુર આપવુ તથા ગામ કે શહેર જે તાલુકામાં આવ્યું હોય તે તાલુકાની ભૂગોળ શીખવવી એમ હોવાથી આ સુરત શહેર કે જે મોટું અને જુનું શહેર છે તેની ભૂગોળ શિક્ષક ભાઇઓને શીખવવાને તથા બાળકોને શીખવાને કાંઇપણ સાધન નહીં હોવાથી એ વિષય મારા લક્ષમાં આવવાથી છપાવી બહાર પાડવા ઉત્કંઠા થઇ, અને તે ઉપરથી કેટલાક પુસ્તકોની સહાયતાથી આ નાનું પુસ્તક સાદી અને સરળ ઇબારતમાં તૈયાર કર્યું છે, જે સર્વ ભાઇઓને ઉપયોગી થઇ પડશે એવી આશા રાખું છું.

સદરહુ ભૂગોળની છઠ્ઠી આવૃતી સુધારા સાથે છપાવી છે, જે સર્વ શિક્ષક ભાઇઓને તેમજ વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી થઇ પડશે એવી આશા છે, માટે ભાઇઓ બનતો લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

આ ચોપડીમાં શહેરની જગ્યાની ગોઠવણી એવી ગોઠવવામાં આવી છે કે જે અજાણ માણસ હોય તેને જાણીતો બનાવે છે.

લી૦ આશ્રિત.

નરભેરામ હરિનારાયણ જોશી.

સુરત શહેરની ભૂગોળ.

દિશાઓ.

૧ **પુર્વ**—સુરજ જે દિશા તરફ ઉગે છે તેને પુર્વ દિશા કહે છે.

૨ **પશ્ચિમ**—સુરજ જે દિશા તરફ આથમે છે તેને પશ્ચિમ દિશા કહે છે.

૩ **ઉત્તર**—પુર્વ દિશા તરફ મોં કરી ઉભા રહીએ અને બન્ને હાથ બાજુપર સીધી લીટીમાં કરીએ તો ડાબી ગમ ડાબો હાથ આવે તેને ઉત્તર દિશા કહે છે.

૪ **દક્ષિણ**—પુર્વ દિશા તરફ મો કરી ઉભા રહીએ ને બને હાથ બાજુપર સીધી લીટીમાં કરીએ તો જમણી ગમ જમણો હાથ આવે તેને દક્ષિણ દિશા કહે છે.

નકશાની દિશાઓ પારખવાની રીત.

૧ **ઉત્તર** નકશો સામો ટાંગ્યો હોય તો ઉપરની દિશાને ઉત્તર દિશા કહે છે.

૨ **દક્ષિણ**—નકશાની નીચેની દિશાને દક્ષિણ દિશા કહે છે.

૩ **પુર્વ**—જમણા હાથ તરફનીને પુર્વ દિશા કહે છે.

૪ **પશ્ચિમ**-ડાબા હાથ તરફનીને પશ્ચિમ દિશા કહે છે.

ખુણાઓ.

૧ **અગ્નિ**-પુર્વ અને દક્ષિણ એ બે દિશાની વચ્ચેના ખુણાને.

૨ **નૈરૂત્ય** દક્ષિણ અને પશ્ચિમ એ બે દિશાની વચ્ચેના ખુણાને.

૩ **વાવ્ય**—પશ્ચિમ અને ઉત્તર એ બે દિશાની વચ્ચેના ખુણાને.

૪ **ઈશાન** ઉત્તર અને પુર્વ એ બે દિશાની વચ્ચેના ખુણાને.

વિદ્યાર્થીઓને પ્રથમ વ્યાખ્યાની ઓળખાણ થવી જોઇએ. જ્યા સુધી તેનું ઓળખાણ થયું નથી ત્યાં સુધી તે બરાબર સમજી શક્તા નથી, માટે ભુગોળની શરૂઆત થતાં પહેલાં તેમને વ્યાખ્યાનું ભાન કરાવવાથી ઝટ સમજ પડે છે. માટે વ્યાખ્યા એ ભૂગોળનો પ્રથમ પાયો છે.

વ્યાખ્યાઓ.

૧ **ઝુંપડું**-માળ વગરનું કાદવનું બાંધેલુ નાનું મકાન હોય તેને ઝુંપડું કહે છે.

૨ **ઘર**—આપણા શરીર તથા માલ મીલકતના રક્ષણને માટે બાંધેલા મકાનને ઘર કહે છે.

૩ **હવેલી**—બે ચાર માળવાળું ઈંટોથી બાંધેલુ ઉંચુ મકાન હોય તેને હવેલી કહે છે.

૪ **શેરી (મહોલ્લો)**-સરખા અંતરની સામાસામી હારબંધ ઘરની હારને શેરી કહે છે.

૫ **પરાં**—નાના તથા મોટા કોટની વચ્ચેના પાછળથી વસેલા ભાગને પરાં કહે છે.

૬ **શહેર**—જ્યાં ઘણાં ઘરની સંખ્યા તથા વધારે વસ્તી હોય તથા મોટી હવેલી, મોટાં મોટા બજાર, તથા મોટી સડકો આવેલી હોય તેને શહેર કહે છે.

૭ **બાગળ**—અંદરના કોટમા જવા આવવાને કરેલા નાના દરવાજાને બાગળ કહે છે.

૮ **દરવાજા**--શહેરમાં જવા આવવાને કોટમાં મોટા મોટા બારણાં મુકેલાં હોય તેને દરવાજા કહે છે

૯ **કોટ**—શહેરના બચાવ માટે પથ્થર તથા ઇંટની ઉંચી પહોળી બાંધેલી દિવાલને કોટ કહે છે.

૧૦ **બારી**--તાપી નદીના કાંઠા ઉપર જવા આવવાને મુકેલા નાના દરવાજાને બારી કહે છે.

૧૧ **દુકાન**—જે ઘરમાં જુદી જુદી જાતનો માલ ભરી ત્યાંથી વેચાણ થાય તે જગ્યાને દુકાન કહે છે.

૧૨ **બજાર**—ઘણી દુકાનો સાથે હોય અને જ્યાં જુદી જુદી જાતનો સામાન વેચાતો હોય તેને બજાર કહે છે.

૧૩ **કિલ્લો**—શહેરના બચાવ માટે તોપખાનું રાખવા તથા લશ્કરી માણસોને લડાઇ કરવા ઊંચા મજબુત બાંધેલા ગઢને કિલ્લો કહે છે.

૧૪ **મેદાન**—એક સરખી સપાટ જમીનના મોટા ભાગને મેદાન કહેછે.

૧૫ **ઝાડી** (જંગલ)—જ્યા ઘણા ઝાડ સાથે ઉગેલાં હોય તેને ઝાડી કહે છે.

૧૬ **ખેતર**—જે જમીનમાં અનાજ તથા કપાસ તથા તેલ વગેરેના પદાર્થ પાકે છે. તે જગ્યાને ખેતર કહે છે.

૧૭ **બાગ**—સારાં સારા સુગંધીદાર ફુલોનાં ઝાડો તથા ઘણી જાતનાં સોભાયમાન ઝાડો વાળી હવા ખાવાની જગ્યાને બાગ કહે છે.

૧૮ **વાડી**—જે જમીનમાં બારે માસ જુદી જુદી જાતનાં લીલોતરી શાકો, તથા ફળના ઝાડો વાળી જગ્યાને વાડી કહે છે

૧૯ **ટાવર**—પથ્થરની તથા ઇંટની ઘણી ઉંચી બાંધણી કરી તેમાં કદાચ ઘડીયાળ પણ ગોઠવેલી હોય કે જેનો અવાજ આખા શહેરમાં સંભળાય એવા મકાનને ટાવર કહે છે.

૨૦ **હોસ્પિટાલ**—લોકોને મફત દવા આપવાના ઠેકાણાને હોસ્પિતાલ કહે છે.

૨૧ **લાયબ્રેરી (પુસ્તકશાળા)**—લોકો સારા સારાં પુસ્તકો વાંચી જ્ઞાનમાં વધારો કરી શકે તેવાં ઘણાં પુસ્તકો વાળી જગ્યાને લાયબ્રેરી કહે છે.

૨૨ **જેલ**—જે માણસો ચોરી, મારામારી, ખુન, લુચ્ચાઇ, અને તોફાનો કરે છે ને પછી તેને સજા થાય તેને કેદી કહેછે, અને એવા કેદીઓને કબજે રાખવાની જગ્યાને જેલ કહે છે.

૨૩ **ફુરજો**—વહાણો અને આગબોટોથી માલ આવજાવ થાય તે ઉપર સરકારી જકાત લેવાનું ઠેકાણું.

૨૪ **મ્યુનીસીપાલીટી**—શહેર સુધારા માટે કીધેલા ખાતાને મ્યુનીસીપાલીટી કહે છે.

૨૫ કોરટ—(ન્યાય મંદીર) મોટા મોટા ન્યાયાધીશોની કચેરીને કોરટ કહે છે.

૨૬ ગેટ **(ચોકી)**—શહેરના બંદોબસ્ત માટે થોડે થોડે છેટે સિપાઇના પહેરા મુકેલા હોય તે તથા તે લોકોને રહેવાના મુકામને ગેટ કહે છે

૨૭ **મીલ**—વરાળ યંત્રના સાંચાથી કાપડ વગેરે જથાબંધ માલ તૈયાર થવાના ઠેકાણાને મીલ કહે છે.

૨૮ **મંદીર**—હિંદુ લોકોના દેવળોની જગ્યાને મંદીર કહે છે.

૨૯ **ધર્મશાળા**—પરદેશી માણસો સાધુ તથા ઘરબાર વગરના ગરીબ માણસોને મફત રહેવાની જગ્યાને ધર્મશાળા કહે છે.

૩૦ **પાંજરાપોળ**—પશુઓને માટે ધર્માદા ખોરાક આપવાની તથા રાખવાની જગ્યાને પાંજરાપોળ કહે છે

૩૧ **પોસ્ટ ઓફીસ**-દેશ પરદેશના કાગળો, બેગી' તાર તથા રૂપીઆ પહોંચાડવાનુ કામ કરનારી ઓફીસને પોસ્ટ ઓફીસ કહે છે

૩૨ **સ્મશાન**--હિંદુ લોકોના મુડદાં બાળવાની તથા દાટવાની જગ્યાને સ્મશાન કહે છે

૩૩ **દખમુ**-પારસી લોકોના મુડદાંને મુકવાની જગ્યાને દખમુ કહે છે.

૩૪ **કબર**-મુસલમાન લોકોના મુડદાંને દાટી તેની ઉપર ઈંટથી ચણી લીધેલી દરગાહને કબર કહે છે.

૩૫ **મસીદ**-મુસલમાન લોકોને બંદગી કરવાની જગ્યાને મસીદ કહે છે.

૩૬ **આતસ બહેરામ**-પારસી લોકોના આતસને રાખવાની જગ્યાને આતસ બહેરામ કહે છે

૩૭ **અપાસરા**-શ્રાવક લોકોના મહારાજને રહેવાની જગ્યાને અપાસરા કહે છે.

૩૮ **ગામડું**-જ્યા નાના ઝુપડાં જેવા ઘર હોય તેને ગામડું કહે છે.

૩૯ **ગામ**-ગામડા કરતા વધારે ઘરો હોય તેને ગામ કહે છે.

૪૦ **કસ્બો**-ગામ કરતા વધારે ઘરો તથા વસ્તી પણ ઘણી હોય તેને કસ્બો કહે છે

૪૧ **તાલુકો (મહાલ પ્રગણું)**-ઘણા ગામો મળીને બનાવેલા જથાને તાલુકો કહે છે

૪૨ **જીલ્લો**-ઘણા તાલુકા મળીને થએલા જથાને જીલ્લો કહે છે.

૪૩ **હદ-સીમા**-હરકોઈ ઘર, ગામ, કસ્બા કે શહેરની લંબાઈ પહોળાઈની મુકરર થયલી જગ્યાને હદ કહે છે

૪૪ **નકશો**–કોઇ પણ ઘર, ગામ, શહેર કે દેશના ચિત્રેલા આકાર ને નકશો કહે છે.

૪૫ **સડક અને રેલ્વે**–પથ્થર કે કાંકરાથી સીધોને સરખો બનાવેલો રસ્તો તે સડક કહેવાય, અને જે રસ્તાપર લોઢાના પાટા નાંખી આગગાડી જવાના બનાવેલા રસ્તા ને રેલ્વે કહે છે.

૪૬ **આગગાડી**–બળદ કે ઘોડા જોડયા વગર દેવતા અને પાણી થી ચાલતી ગાડીને આગગાડી કહે છે.

૪૭ **સ્ટેશન**–આગગાડીમાં માણસોને બેસવા તથા ઉતરવાને માટે કીધેલા મુકામને સ્ટેશન કહે છે.

૪૮ **ડુંગર**–જમીન ઉપર આવેલા ઉંચા ટેકરાને ડુંગર કહે છે.

૪૯ **પર્વત**–ઘણા ઉચાને ઘણા ડુંગરો સાથે જોડાયલા હોય તેને પર્વત કહે છે.

૫૦ **નદી**–મીઠાં પાણીનો રેલો પર્વતમાંથી અગર સરોવરમાથી નીકળી ઢળતી જગ્યાએથી વહીને સમુદ્રને મળે છે તેને નદી કહે છે.

૫૧ **ખાડી**–દરિયાની ભરતીના પાણીથી જે નદીનુ મુખ પહોળુ થયેલું હોય તેને ખાડી કહે છે.

૫૨ **કાંઠો (કિનારો)**–જે જગ્યાએ નદીનુ પાણી વહેતું હોય તેની સામસામેની ઊંચી જમીનને કાંઠા કહે છે

૫૩ **ઓવરા**–નદીને કાંઠે નહાવા તથા પાણી ભરવાને પગથીઆવાળા બાંધેલા ઘાટને ઓવારા કહે છે.

૫૪ **ડકકો**–વહાણુ કે આગબોટથી નદી કિનારે (બંદરપર) માલ ચઢાવવાને તથા ઉતારવાને લાકડાના બાંધેલા ઘાટને ડકકો કહે છે

૫૫ **બંદર**—દરિયા કે નદી કાંઠે જે ગામ કે શહેર આવેલું હોય અને ત્યાં વહાણમાંથી કે આગબોટમાંથી માલ ઉતર ચઢ થતો હોય તેને બંદર કહે છે.

૫૬ **પુલ**—નદી કે ખાડી ઉપરથી માણસ તથા ગાડીઓને જવા આવવાને લોઢાના કે લાકડાનાં બાંધેલાં રસ્તાને પુલ કહે છે.

૫૭ **બેટ**—ચારે બાજુ ફરતુ પાણીને વચમાં ઉચી કોરી જમીન હોય તેને બેટ કહે છે.

૫૮ **સમુદ્ર (દરીયો)**—ખારા પાણીના મોટા ભાગને દરિયો કહે છે.

૫૯ **નદીનું મુળ અને મુખ**—નદી જે જગ્યાએથી નીકળે છે તે મૂળ કહેવાયછે, અને જ્યાં આગળ સમુદ્રને મળે છે. તેને મુખ કહે છે. નદી મૂળ આગળ ઉંચી અને મુખ આગળ નીચી હોય છે.

૬૦ **તળાવ**—ચારે બાજુ ફરતી જમીનને વચમાં ઘણું પાણી હોય તેને તળાવ કહે છે.

૬૧ **સરોવર**—તળાવ કરતાં મોટા પાણીના ભાગને સરોવર કહે છે.

૬૨ **ભાઠું**—નદી કિનારે રેતીવાળી ઘણી ખુલ્લી (પાણી વગરની) જગ્યાને ભાઠું કહે છે.

સુરત શહેરની ભુગોળ.

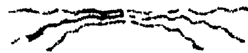
જે સુરત શહેરને હાલ આપણે જોઇએ છીએ તે એક મેદાન હતું, પણ કેટલાક વિદ્વાન લોકો એને સૂર્યપુર કરીને લખતા તે ઉપરથી એમ જણાય છે કે એ જગ્યાએ સૂર્યપુર નગર હશે પણ કદાચ તે કુદરતી રીતે યા રાજદ્વારી અગર વેપારી બનાવથી ઉજ્જડ થઇ ગયું હશે

જ્યારે મહમદ શાહબુદ્દીન પાદશાહના સરદાર કુતુબુદ્દીને અણહિલવાડના રાજા ભીમદેવને હરાવ્યો ત્યારે રાદેર તથા સુરત સુધી આવ્યો હતો. તેથી એમ માલમ પડે છે કે તે વખત સુરત શહેર હોવુંજ જોઇએ. એ શહેરનું નામ કોઇ સુરજ નામની કચની ઉપરથી પડ્યું છે, એ શહેર તાપી નદીના કિનારા ઉપર સમુદ્રથી ૧૪ માઇલને છેટે આવ્યુ છે એનુ ક્ષેત્રફળ આશરે ૨૦૨૭ એકર જેટલું છે એ શહેરમાં ધંધાને અર્થે ઘણા લોકો બહાર દેશાવરેથી આવી રહેલા હતા જેથી વસ્તીનું પ્રમાણ વધારે હતું.

એ શહેર મોટું બંદર હતું પણ જ્યારથી મુંબઇ બંદર થયુ અને તાપી નદીમાં પુરાણ થયુ ત્યારથી આ બંદરે પરદેશથી વધારે માલ આવતો જતો નથી, તો પણ પશ્ચિમ કિનારે થોડો થોડો માલ જળ માર્ગે ઉતર ચઢ થાય છે.

આ શહેરના રસ્તાઓની પહોળાઇ ૩૦થી ૫૦ ફુટ સુધીની છે.

સુરત શહેરની (ચતુરસીમા.)

ઉત્તરે—વેડ, ગોતાલાવાડી, તથા કતારગામની જમીન.

પુર્વે—રેલ્વે સડક તથા ફુલપાડા, પુણા, કુંભારીઆ તથા સરાનો સીમાડો.

દક્ષિણે—ઉધના, મજુરા તથા અડવાનો સીમાડો

પશ્ચિમે—તાપી નદી.

સુરત શહેરને બે કોટ છે એક નાનો અને બીજો મોટો.

મોટા કોટનાં દરવાજાનાં નામો, * દિશા તથા ઓળખાણ.

નંબર	દરવાજાનાં નામ.	દિશા	દરવાજાના નામોની થોડી ઓળખાણ
૧	ફાટકનો દરવાજો		વાવ્યે રેલના પાણી એ રસ્તેથી શહેરમાં દાખલ થતાં હતાં તેથી.
૨	વરીઆવીનો	,,	ઉત્તરે-વરીઆવ ગામે જવાય છે તેથી
૩	કતારગામનો	,,	ઉત્તરે-કતારગામ ગામે જવાય છે તેથી
૪	લાલ	,,	ઈશાને-એ દરવાજા બહાર લાલદાસ નામે મહારાજ રહેતા હતા તેથી.
૫	દિલ્હી	,,	પુર્વે-દિલ્લી શહેરના બાદશાહનો ફરમાન એ દરવાજેથી જતો તેથી.
૬	સહરાનો	,,	પુર્વે-એ દરવાજા બહાર પહેલા ધર્મશાળા હતી તેથી
૭	સલાબતનો	,,	પુર્વે-સલાબતપરા ઉપરથી.
૮	માનનો	,,	અગ્નિ-એ દરવાજા આગળની ખુલ્લી જગામા અધિકારી વગેરેને માન આપવામાં આવતુ તેથી.
૯	નવસારી	,,	દક્ષિણે-એ દરવાજાથી નવસારી જવાય છે તે રે
૧૦	હનુમાનનો	,,	(જાફરઅલી) દક્ષિણે-ગેકડીયા હનુમાન ઉપરથી.
૧૧	મજુરાનો	,,	દક્ષિણે-મજુરા ગામે જવાય છે તેથી.
૧૨	અડવાનો	,,	પશ્ચિમે-અડાજણ ગામે જવાય છે તેથી

* જ્યાં દિશા જણાવી છે તે દિશાને શહેરની દિશા પ્રમાણે સમજવી

નાના કોટની * ભાગળો (બારીઓ) નાં નામો. તથા દિશાઓ.

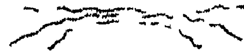
નં૦	ભાગોળના નામ	દિશા.	નાના કોટની અંદરના ભાગોના નામ.
૧	વરીઆવી	ઉત્તરે	રાણીતળાવ. સીદીવાડ.
૨	સૈયદપુરી	ઉત્તરે	વાડીફળીયુ મીરજાસામીનો ચકલો
૩	બરાનપુરી	પુર્વે	સધાડીયાવાડ. શાહપોર
૪	નવસારી	દક્ષિણે	કાજીનું મેદાન. લુહાર પોળ.
૫	મજુરા	દક્ષિણે	બડેખાનો ચકલો. માછલીપીઠ.
૬	મક્કાઇ	પશ્ચિમે	વલંદાવાડ કેળાપીઠ.
૭	બાદશાહી	પશ્ચિમે	સોનીફળીયું. ભાગાતળાવ.
૮	ડક્કા	પશ્ચિમે	નાનીગોલવાડ. બાલાજીનો ચકલો.
૯	રાજીઓવારો	પશ્ચિમે	ચોકબજાર. ખપાટીઆ ચકલો.
૧૦	ફુરજાની	વાયવ્યે	કીલ્લાનું મેદાન. અંબાજીનો ચકલો
૧૧	મીર બાંહેર	વાયવ્યે	નાણાવટ. રદીદા સોનીનો ચકલો
૧૨	મુલ્લાં ખડકી	વાયવ્યે	મુગલીસરા. બડેખાનો ચકલો.
			સોદાગરવાડ. કંસારવાડ.

* નાનો કોટ તુટી ગયો છે, પણ તેની થોડી નીશાની વગેરે ભાગળ આગળ છે.

શહેરમાં આવેલાં પરાંનાં નામો તથા પરાંની ઓળખાણ.

નંબર.	પરાંઓ.	દિશા.	પરાંના નામોની ઓળખાણ.
૧	**નાનપરૂ-**	**નૈરૂત્ય**-	સને ૧૭૬૨માં વલંદાએ કોઠી ઘાલી તેથી.
૨	**સગરામપરૂ**	**દક્ષિણે**	સવરામ વસીનામના દેશાઇ ઉપરથી.
૩	**રૂસ્તમપરૂ-**	**અગ્નિ**-	રૂસ્તમજી માણેકજી દલાલ ઉપરથી.
૪	**સલાબતપરૂ**	**પુર્વે**-	નવાબ સલાબતખાન ઉપરથી.
૫	**બેગમપરૂ-**	**પુર્વે**-	ઔરંગજેબ બાદશાહના બેન રહેલા તેની યાદગીરીથી
૬	**મહીધરપરૂ-**	**ઇશાને**-	અનાવલા દેશાઇ ઉપરથી.
૭	**રૂઘનાથપરૂ-**	**ઇશાને**-	અનાવલા દેશાઇ ઉપરથી.
૮	**રામપરૂ-**	**ઇશાને**-	અનાવલા દેશાઇ ઉપરથી.
૯	**સૈયદપરૂ-**	**ઉત્તરે**-	શેખ સૈયદ ઇદરૂસના કોઇ વડાવાની યાદગીરીથી
૧૦	**હરીપરૂ-**	**ઇશાને**-	અનાવલા દેશાઇ ઉપરથી.
૧૧	**નવાપુરા**	**પુર્વે**-	આગ લાગી ત્યાર પછી ફરીથી નવું બંધાયુ તેથી.
૧૨	**ગોપીપરા-**	**મધ્યમાં**-	ગોપીનાથ નામના બ્રાહ્મણ ઉપરથી.
૧૩	**રેહમતપુરા-**	**દક્ષિણે**	
૧૪	**હૈદરપુરા-**	**અગ્નિ**-	નવાબ હૈદર કુલ્લીના નામ ઉપરથી.
૧૫	**ઘાસ્તીપુરા**-	વાવ્યે-	એ જગ્યાએ પહેલાં ઘાંસ ભરાતું હતું તેથી.
૧૬	**ઇંદરપુરા-**	**પશ્ચિમે**	અનાવલા દેશાઇ ઉપરથી.
૧૭	**મનચરપુરા**--	**પુર્વે**--	મંચેરજી નામના પારસી ઉપરથી.

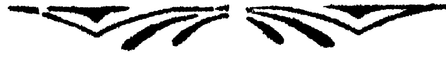
શહેરમાં આવેલાં બજારો અને તેની દિશાઓની સમજ.

નબર	બજારો.	દિશા.
૧	નાનપરાનું બજાર—	નૈઋત્યે ખુણે.
૨	ચોકબજાર—	પશ્ચિમે
૩	વરીઆવી બજાર—	ઉત્તરે.
૪	લાલ દરવાજાનુ બજાર—	ઇશાન ખુણે.
૫	ગલેમંદીનું બજાર—	પુર્વે.
૬	ઝાંપાનું બજાર—	પુર્વે.
૭	બરાનપુરી બજાર—	પુર્વે.
૮	કણપીઠ બજાર—	મધ્યમાં.
૯	કેળાપીઠ બજાર (ચૌટાનું)—	મધ્યમાં
૧૦	નાણાવટનુ બજાર—	મધ્યમાં.
૧૧	ગોપીપરાનું ઝવેરી બજાર—	મધ્યમાં.
૧૨	નવસારી બજાર—	દક્ષિણે

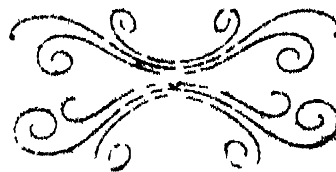

શહેરમાં આવેલાં મુખ્ય હિંદુ દેવળો.

નંબર દેવાલયોના નામ	દિશા	ઠેકાણું.
૧ મોટું મંદિર	મંદીર, મધ્યમાં	કોળાપીઠ (ભાગાતળાવ)
૨ ગીરધરલાલજીનું	,, મધ્યમાં	ખપાટીઆ ચકલો,
૩ લક્ષ્મીનારાયણનું	,, મધ્યમાં	ખપાટીઆ ચકલો.
૪ વીઠ્ઠલવાડી	,, મધ્યમાં	નાણાવટ
૫ બાલાજીનું	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો.
૬ કાશીવિશ્વનાથજીનુ	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો
૭ વિઠ્ઠલનાથજીનું	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો.
૮ રામચંદ્રજીનું	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો
૯ રાધાવલ્લભનુ	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો.
૧૦ સત્યનારાયણનું	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો.
૧૧ શ્રીનાથજીનું	,, મધ્યમાં	બાલાજીનો ચકલો.
૧૨ હાટકેશ્વર શીવાલય	,, મધ્યમાં	લીમડી કુઇ.
૧૩ અંબાજી માતાનુ	,, મધ્યમાં	અંબાજીનો ચકલો.
૧૪ કાળીકા માતાનું	,, મધ્યમાં	અંબાજીનો ચકલો.
૧૫ ભટજીનું ૧૬ આચાર્યજીનુ ૧૭ મહિસાસુની માતાનું	મધ્યમાં	લીમડી કુઇ.
૧૮ વિઠ્ઠલવાડી	,, મધ્યમાં	લીમડી કુઇ.

૧૯ લલ્લુ માહારાજનું	,, મધ્યમાં લીમડી કુઇ.
૨૦ દક્ષણી ભટજીનું	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા.
૨૧ ગોવિંદજીનુ	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા.
૨૨ કોટીલીંગ મહાદેવનું	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા,
૨૩ ગોરા રામજીનું	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા.
૨૪ ભોળેશ્વર મહાદેવનું	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા.
૨૫ ગોરબાઇમાતાનું	,, મધ્યમાં છીપવાડ.
૨૬ માજીનું	,, મધ્યમાં ગોપીપુરા.
૨૭ બહુચરાજીનું	,, પુર્વે હરીપુરા.
૨૮ તરતીયા હનમાનનું	,, પુર્વે હરીપુરા.
૨૯ શ્રીસત્યનારાયણનું	,, અગ્ની સલાબતપુરા
૩૦ નિર્મળદાસનું	,, દક્ષિણે કોટસફીલ સંઘાડીયાવાડ.
૩૧ કબીરજીનું	,, દક્ષિણે સગરામપુરા.
૩૨ રોકડીયા હનુમાનનું	,, દક્ષિણે સગરામપુરા.
૩૩ પાતાલી હનુમાનનું	,, પશ્ચિમે મુલ્લાં ખડકી.
૩૪ સ્વામીનારાયણનું	,, ઉત્તરે રામપુરા.

શહેરમાં આવેલાં જૈન, પારસી, મુસલમાન તથા અંગ્રેજ લોકોનાં દેવળો.

નંબર	દેવળના નામ.	દિશા	ઠેકાણું.
	જૈનના દેવળો.		
૧	**મહાવીરસ્વામી**	**મધ્યમાં**	ગોપીપુરા.
૨	**આદેશર ભગવાન**	**મધ્યમાં**	ગોપીપુરા.
	પારસીના દેવળો.		
૧	**શહેનશાહી આતસ બહેરામ**	**ઉત્તરે**	સૈયદપુરી ભાગળ.
૨	**કદમીનું આતસ બહેરામ**	**ઉત્તરે**	શાહપોળ.
	મુસલમાન દરગાહો.		
૧	**ખાજે દિવાન સાહેબનો મીનારો તથા દરગાહ**	**પશ્ચિમે**	કાજીનું મેદાન.
૨	**નવસૈયદની દરગાહ**	**દક્ષિણે**	ગોપીતળાવ.
૩	**સૈયદ ઇદરૂસની કબર મીનારો**	વાવ્યે ખૂણે	સૈયદપુરા.
૪	**મીરજા સામીની કબર તથા મસજીદ**	**પશ્ચિમે**	મીરજા સામીના ચકલામાં
	અંગ્રેજ લોકોના દેવળો.		
૧	**અંગ્રેજ દેવળ**	**પશ્ચિમે**	તાપી નદી ઉપર
૨	**રોમનકેથોલીક**	નૈઋત્ય	નાનપરામાં
૩	**મીશન દેવળ**	**વાવ્યમાં**	પાતાળી હનુમાન આગળ.

શહેરમાં આવેલાં પ્રસીદ્ધ સ્થળો.

નંબર	નામ	દિશા	ઠેકાણું.
૧	રેલ્વે સ્ટેશન	પુર્વે	દિલ્લી દરવાજા બહાર.
૨	ગુલામબાબા મીલ	પુર્વે	લાલ દરવાજા બહાર.
૩	પેપરમીલ	પુર્વે	બેગમપુરામા.
૪	જાફરઅલ્લી	પુર્વે	બેગમપુરામાં.
૫	નવાબનો મહેલ	પુર્વે	બેગમપુરામાં
૬	વહોરવાડ	પુર્વે	નવાપુરામા.
૭	કલોકટાવર	પુર્વે	નવાપુરા પાસે.
૮	નવદરગાહ	દક્ષિણે	મધાડીઆવાડની સામે
૯	ગોપીતળાવ	દક્ષિણે	નવસારી બાગોળ પાસે.
૧૦	લાઇન	નૈરૂત્ય ખુણે	અડવાના દરવાજા બહાર.
૧૧	કોરટ	નૈરૂત્ય ખુણે	નાવડી બહરે.
૧૨	જેલ	નૈરૂત્ય ખુણે	નાનપુરામા.
૧૩	મોટી પોષ્ટ ઓફીસ	નૈરૂત્ય ખુણે	નાનપરામાં
૧૪	અંગ્રેજ લોકોની કોઠી	નૈરૂત્યે	નાનપરામાં.
૧૫	મોટી હોસ્પિતાલ	પશ્ચિમે	કિલ્લા પાસે.
૧૬	કિલ્લો	પશ્ચિમે	તાપી નદીના કિનારાપર.
૧૭	ડકકો	પશ્ચિમે	તાપી નદીના કિનારાપર.
૧૮	વિકટોરીઆ બાગ	પશ્ચિમે	તાપી નદીના કિનારાપર
૧૯	અંગ્રેજી હાઇસ્કુલ	પશ્ચિમે	કિલ્લા સામે.
૨૦	હોપપુલ	પશ્ચિમે	તાપી નદીપર.
૨૧	લાઇબ્રેરી	પશ્ચિમે	ચોકબજાર.
૨૨	હુન્નરશાળા	પશ્ચિમે	સોનીફળીઆ આગળ.

નંબર નામ દિશા. ઠેકાણું.
૨૩ **મુંબાઇબેંક–પશ્ચિમે**-હાઇસ્કુલની સામે.
૨૪ **ફુરજો–પશ્ચિમે** ચોકમાં.
૨૫ **દરિયામેહલ પશ્ચિમે** સોદાગરવાડમાં.
૨૬ **મ્યુનીસીપાલીટી પશ્ચિમે** સોદાગરવાડમાં.
૨૭ **અંગ્રેજ લોકોનુ દેવળ પશ્ચિમે** તાપી નદીના કિનારાપર.
૨૮ **મિશન સ્કુલ પશ્ચિમે** મુલ્લા ખડકી.
૨૯ **મીશન દેવળ વાવ્યે** મુલ્લા ખડકીમાં.
૩૦ **સૈયદ ઇદરૂસનો મીનારો ઉત્તરે** સૈયદપુરામા.
૩૧ **સ્ત્રી છોકરાની હોસ્પિતાલ મધ્યમાં** બાગાતળાવ.
૩૨ **રાણીતળાવ મધ્યમાં** હરિપુરા પાસે.
૩૩ **ભાગાતળાવ મધ્યમાં** ગોપીપુરા પાસે.

શહેરની કેટલીક અંગ્રેજી નીશાળો.

નંબર.	સ્કુલનુ નામ.	દિશા
૧	ગવર્નમેંટ હાઇસ્કુલ	પશ્ચિમે.
૨	ગવર્નમેંટ બ્રાંચ સ્કુલ	મધ્યમા.
૩	મીશન સ્કુલ	પશ્ચિમે
૪	યુનીયન સ્કુલ	મધ્યમાં
૫	માર્ગજરનીક સ્કુલ	પશ્ચિમે.
૬	સરની સ્કુલ	ઉત્તરે.

એ સિવાય બીજી નિશાળો.

૧ આર્ટ સ્કુલ (હુન્નરશાળા) પશ્ચિમ. સોનીફળીયાને નાકે.
૨ સસ્કૃત પાઠશાળા મધ્યમાં. લીમડી કુઇ.
૩ જૈન પાઠશાળા મધ્યમાં. કાજીના મેદાન આગળ.
૪ બાળાશ્રમ શાળા ઉત્તરે. સૈયદપરાની પાસે.

બીજી સરકારી ગુજરાતી, જૈન, મીશન, સર જમશેદજીની તથા મોહમેદન સ્કુલો છે.

શાહેરમાં સરકારી ગુજરાતી છોકરાની નિશાળો.

નંબર.	ઠેકાણું.	નબર.	ઠેકાણું.	નંબર.	ઠેકાણું.
૧	બાગાતળાવ.	૨	નાનપુરા.	૩	ઝાંપાબજાર.
૪	બડેખાને ચકલે.	૫	વાંકીબોરડી.	૬	ગોપીપુરા.
૭	હરીપુરા.	૮	સગરામપુરા	૯	સંઘાડીયાવાડ.
૧૦	બેગમપુરા.	૧૧	સૈયદપુરા.	૧૨	ગલેમંડી.
૧૩	ઢેડા સ્કુલ.	૧૪	ગપેવાન આગળ	૧૫	સગરામપુરા.
૧૬	સલાબતપુરા.	૧૭	કેળાપીઠ.	૧૮	રૂઘનાથપુરા.
૧૯	સગરામપુરા.	૨૦	વાંકીબોરડી.	૨૧	સીંધીવાડ.

કન્યાશાળાઓ.

નંબર. ઠેકાણું.

૧ નાણાવટ.

૨ ગલેમંડી.

૩ વહોરવાડ.

૪ રાણીતળાવ ઉર્દુ (બ્રાંચ)

૫ નિતિબોધ કન્યાશાળા સંઘાડીયાવાડ.

૬ રાયચંદ દીપચંદ કન્યાશાળા નં૦ ૧ તથા નં૦ ૨

આ સિવાય મિશન કન્યાશાળાઓ છે

શાહેરમાંના કેટલાક સરકારી ખાતાઓ.

ખાતાનું નામ	ખાતાના અધિકારી.	શુ શું કામ કરે છે.
રેવન્યું ખાતું	કલેકટર	જમીનનું મહેસુલ વસુલ કરવાનું તથા ડીસ્ટ્રીકટ મેજીસ્ટ્રેટનું કામ કરે છે.
પોલીસ ખાતુ	પોલીસ સુપ્રીટેન્ડેન્ટ	રૈયતના બંદોબસ્તનુ કામ કરે છે.
ન્યાય ખાતુ	સેશન્સ જડજ	ઇન્સાફ આપવાનું કામ કરે છે.

હોસ્પીતાલ ખાતું–સિવિલ સરજન–રૈયતની આરોગ્યતાને માટે મફત દવા આપવાનુ કામ કરે છે.

કસ્ટમ ખાતું-કસ્ટમ કલેક્ટર–વહાણો કે આગબોટોમાંથી જે માલ બહાર થી આવતો જતો હોય તેની ઉપરની જકાત તથા તપાસ રાખવાનુ કામ કરે છે.

મ્યુનિસિપાલ ખાતું–સેક્રેટરી–શહેરનો સુધારો કરવાનુ કામ કરે છે.

કેળવણીખાતું–ડેપ્યુટી–વિદ્યાર્થીઓના જ્ઞાનમાં વધારો કરવાનુ કામ કરેછે

સુરત શહેરના મોટા મોટા અધિકારીઓ.

૧ કલેક્ટર	સાહેબ.
૨ સેશન્સ જડ્જ	,,
૩ સિવિલ સરજન	,,
૪ કસ્ટમ કલેક્ટર	,,
૫ આસીસ્ટંટ કલેક્ટર	,,
૬ ડેપ્યુટી કલેક્ટર	,,
૭ પોલીસ સુપ્રીટેન્ડેન્ટ	,,
૮ સીટી માજીસ્ટ્રેટ	,,
૯ સેક્રેટરી	,,
૧૦ મામલતદાર	,,
૧૧ ડેપ્યુટી એજ્યુ ઇન્સ્પેક્ટર	,,
૧૨ આસિ સેક્રેટરી	,,
૧૩ ફોજદાર	,,

૧ કેળવણી ખાતાના દરેક જીલ્લાના અધિકારીઓ ડેપ્યુટી એજ્યુ-ઇન્સ્પેક્ટર છે માટે અહીં ડીરેક્ટર સાહેબનું નામ જણાવ્યુ નથી.

સુરત શહેરની આઠ દિશાઓ તરફ આવેલાં ગામો.

ઉત્તરે–કતારગામ, વરીઆવ, વેડ, ડભોલી, સિંગણપોર, કુકી,
ઇશાને–કુલપાડા, અશ્વનીકુમાર, કોસાડ, ઉતરાણ, વરાછા, નવાગામ, કાપદ્રા, કરજ
પૂર્વે–પુના, સણીયા, કુંભારીયા, મગોબ, પરવટ, વેડછા, ઉમરવાડા.
અગ્નિ–દેલાડવા, ડિંડોલી, સણીયાં, ખરવાસા, વાઝ, મોહણીટીંબરવા, ઓણદ, કપલેથા.
દક્ષિણે–ઉધના, પાંડેસરા, ભેસ્તાન, ઉન, ભાણોદ્રા, પારડીકણદે, સચીન, તલંગપોર, ઉંબ્આવ, બુડીયા, ખજોદ, આભવા, ભરથાણા વેસુ, મગ્દુરા, અલથાણ, ભીમરાડ,
નૈરૂત્યે–અઠવા, ઉમરા, ભાટપુર, પીપળોદ, મગદલ્લા, ગવીયર, ડુમસ ભીમપોર,
પશ્ચિમે–અડાજણ, પાલ, ભાઠા
વાવ્યે–રાંદેર, પીસાદ, જાગીરપુરા.

શહેર બહારનાં જાત્રાનાં ઠેકાણાં.

નાની તથા મોટી બહુચરાજી માતા.	ઉત્તરે	વરીઆવ જતાં રસ્તામાં.
કતારેશ્વર મહાદેવ	ઉત્તરે	કતારગામમાં.
અશ્વનીકુમાર	ઇશાને	ફુલપાડા ગામ પાસે.
ગુપ્તેશ્વર મહાદેવ.	ઇશાને	ફુલપાડા ગામમાં.
ભાગળના હનુમાન.	પૂર્વે	સગના દરવાજા બહાર.
ભીડભંજન	દક્ષિણે	ઉધના ગામ પાસે
રામનાથઘેલા.	નૈરૂત્યે	અઠવાના દરવાજા બહાર ઉમરા ગામમાં.

બીમપોરના હનુમાન   નૈરૂત્યે   બીમપોર ગામમાં.

શહેરમાં તથા શહેર બહાર ભરાતા મેળા.

ધીસનો—નવાપુરામા તથા હરીપુરામાં.
બળેવનો—કિલ્લા આગળ
ગોકળ આઠમનો—અગાનપુરી બાગોજે
દિવાસાનો—નાનપુરામાં.
શ્રાવણ માસના સોમવારોના—સૈયદપુરા તથા કતારગામના દરવાજા આગળ
ગણપતિ ચોથ—તાપી કિનારે
આનંદ ચૌદશ—કુમશ, બીમપોરમાં
દશેરાનો—રૂસ્તમપુરામા.
દિવાળીની લાઈટ—અગાનપુરી બાગાજેથી ચોક બજાર સુધી.
છડીનો—ગલેમંદીર.
અંબાજીની વરસગાંઠ—અંબાજીને ચકલે
પવિત્ર બારસ—મોટા મંદીર આગળ
ચંદની પડવો—વિક્ટોરીયા બાગમા તથા મેદાનપર.
શ્રીવિઠુલ નાથજીનો—નાણાવટમા.
ઇદ—બેગમપુરાથી કતારગામના દરવાજા સુધી.
મોહરમ—બેગમપુરાથી વરીયાવી દરવાજા આગળ.

કારતક શુદ ૯	}	અશ્વનીકુમાર.
” ” ૧૫		
ચૈતર ” ૧૫		

સુરત શહેરની કેટલીક જાણવા જેવી હકીકત.

એ શહેર પૈસેટકે આબાદ હતું. લોકો ઘણા સારા મળતાવડા બુદ્ધિમાન તથા સહાસીક ને શોખીન છે.

શહેરની પડતી થવાના કારણો. સંવત ૧૮૭૮ ની મોટી રેલ તથા સંવત ૧૮૯૩ ની મોટી આગ તથા રેલ અને સંવત ૧૯૪પની મોટી આગને લીધે નબળી હાલતમાં આવી ગયું છે.

૧૮૯૮ મા પાણીના નળ આવ્યાથી રૈયતને પાણીનું ઘણું સુખ છે.

શહેરનો કેટલોક ભાગ વસ્તી વગરનો છે.

અગ્રેજ સરદારે અહીં સને ૧૬૬૨ મા કોઠી ઘાલી હતી

લાઇન્સમાં શહેરના બંદોબસ્તને માટે સીપાઇઓની ટુકડીઓ રાખી છે.

લોકો ઘણાખરા ભક્તિવાન છે તેમજ દયાળુ પણ છે.

વહોરા લોકોની વસ્તી ઘણી છે અને તેઓમાં ઘણા ખરા પૈસાદાર છે. તથા સફરે જવામાં આગેવાની ધરાવે છે.

પારસીની વસ્તી પણ ઘણી છે. તેમજ મુસલમાનની વસ્તી પણ ઘણી છે.

કિલ્લાના મેદાનમાં દર શનીવારે હાટ ભરાય છે, તેમાં ઘણી ચીજો વેચાતી મળે છે, તેથી લોકોનો સારો ઝમાવ થાય છે.

બંબા ખાંતાનો બંદોબસ્ત ઘણોજ સારો છે કારણ કે તારની મદદ છે, તેથી કોઇ ભાગમાં આગ લાગી હોય તો તારને લીધે ઝટ ખબર આપી દેછે તેથી લોકોનું વધારે નુકશાન થતું નથી.

સ્ટેશનથી કિલ્લા સુધીની સડક જોવા લાયક છે તેમજ નવ-સારી ભાગળથી વરીઆવી ભાગળ સુધીની સડક પણ તેવીજ છે.

સુરત સ્ટેશનની બાંધણી ઘણીજ સારી છે, કહે છે કે વડોદરા રેલ્વેમાં એના જેવું બીજુ કોઇપણ સ્ટેશન નથી.

શહેરમાં છાપખાના તથા નાટકશાળાઓ તથા કસરતશાળા તથા લાઇબ્રેરીઓ જોવા લાયક છે.

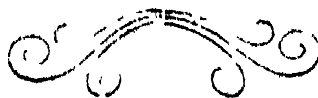
શહેરના વિક્ટોરીયા બાગ, સ્ટેશન આગળનો બાગ તથા મોહમદ બાગ જોવા લાયક છે.

બહાર ગામથી અનાજ, શાક, મેવા, કાપડ તથા પરચુરણ સામાન, વિલાયતથી આવેછે ચીનાઇ માલ વગેરે ઘણી જાતનો માલ દેશાવરથી આવે છે.

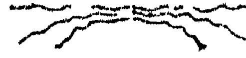
સુરત શહેરમા કીનખાબ, ગજી, છત્રી, કસબ, કીનારી હાથી દાતપર કોતરકામ, સુખડનુ કોતરકામ તથા બરફી વખણાય છે.

એ શહેરમાંથી દેશીમિત્ર, ગુજરાત મિત્ર, પ્રજા પોકાર, સુરત અખબાર અને અપક્ષપાત એટલા પેપરો નીકળે છે

એ શહેરના મોટા છાપખાનાં મિશન, ગુજરાત દર્પણ, દેશી મિત્ર, શહેર પ્રેસ, અખબાર, આનંદપક્ષ, જૈન વિજય, વગેરે છાપ-ખાનાંઓ છે.

ચો ાશી તાલુકાની ભૂગોળ.

સુરત જીલ્લાના આઠ તાલુકા છે. ૧ ઓરપાડ ૨ ચોર્યાશી ૩ જલાલપોર ૪ વલસાડ. ૫ ચીખલી. ૬ માડવી. ૭ બારડોલી. ૮ પારડી.

ચોર્યાસી તાલુકો એ નામ, અસલ એ તાલુકામાં ૮૮ ગામ હતાં તે ઉપરથી પડ્યુ છે.

ચોર્યાસી તાલુકાની સીમા.

ઉત્તરે-તાપી નદી, ઓરપાડ તાલુકો

પુર્વે-ગાયકવાડનો મુલક.

દક્ષિણે-મીંઢાળા નદી.

પશ્ચિમે-અરબી સમુદ્ર ને ઓરપાડ તાલુકો

નદીઓ-તાપી મીંઢાળા અને કાંકરાખાડી. સમુદ્ર અરબી.

તાપી-સાતપુડાના પર્વતમાંથી નીકળી અરબી સમુદ્રને મળે છે.

મીંઢાળા-સોનગઢના ડુંગરોમાંથી નીકળી અરબી સમુદ્રને મળે છે.

રેલ્વે સ્ટેશન-અગરોલી, સુરત, સચીન, કાંકરાખાડી

મોટાં ગામો–રાંદેર, કતારગામ, ભાઠા, કુંભારીયા, ખરવાસા, ખજોદ, જાંગીરપુરા, તલંગપોર, ડેલાડવા, ભેસ્તાન, વાંઝ, વેસુ. સાબરગામ, સીંગણપોર, જાગીરાબાદ, *અમરોલી, *કોસાડ, મોટા વરાછા, *ઉતરાણ, *બરથાણાં સિવાય બીજા નાનાં ગામો છે

ચોર્યાશી તાલુકાના ૮૪ ગામો, તે સુરત શહેરથી કઈ દિશામાં ને કેટલા મૈલ દુર છે.

ગામો.	દિશા.	કેટલા મૈલ દુર	ગામો	દિશા	કેટલા મૈલ દુર
કતારગામ	ઉત્તરે	૨	નવાગામ	પુર્વે	૩
ડુંકી	,,	૨	ઉમરવાડા	,,	૨
સિંગણપોર	,,	૩	કરંજ	,,	૨
ડભોલી	,,	૩	કાપદ્રા	,,	૪
વેડ	,,	૪	નાના વરાછા	,,	૫
ફુલપાડા	ઇશાને	૩	સીમાડા	,,	૬
ઉતરાણ	,,	૪	સણીયા હેમાદ	,,	૬
કોસાડ	,,	૬	મગોબ	,,	૩
મોટા વરાછા	,,	૬	ડુભાળ	,,	૩
બરથાણુ	,,	૬	પરવટ	,,	૩
અમરોલી	,,	૪	કુંભારીઆ	,,	૫

* એ ગામો નકશામાં ઓરપાડ તાલુકાની હદમાં છે પણ એને ચોર્યાસી તાલુકામાં ગણેલાં છે.

ગામો	દિશા	કેટલા મૈલ દુર	ગામો	દિશા	કેટલા મૈલ દુર
વેડછા	પુર્વે	૬	ભેરવાડ	દક્ષિણે	૪
સાબરગામ	,,	૬	પાડેસરા	,,	૪
આંજણા	અગ્નિ ખુણે	૧	બેસ્તાન	,,	૫
લીંબાયત	,,	૩	બમરોલી	,,	૪
ડિંડોલી	,,	૫	વડોદ	,,	૫
દેલાડવા	,,	૬	સોનતળાવ	,,	૫
ગાગવા	,,	૮	મોનારી	,,	૬
ખંભાસલા	,,	૮	ભાણોદ્રા	,,	૭
મોહણી	,,	૯	પારડી કણદે,	,,	૮
ટીંબરવા	,,	૧૦	વાંઝ	,,	૧૦
અથાસલા	,,	૮	નલગપોર*	,,	૬
સણીયા કણદે	,,	૬	પાલી	,,	૧૦
ખરવાસા	,,	૧૧	ખુડીયા	,,	૯
એકલેગ	,,	૧૧	ઉંબેર	,,	૯
પારડી રક્રેબ	,,	૧૨	અડવા	નૈરૃત્યે	૧
સાળેમાદ	,,	૧૩	પનાસ	,,	૨
કછોલી	,,	૧૩	ડિમરા	,,	૩
કપલેથા	,,	૧૨	ભાટપુર	,,	૨
દાસરોલી	,,	૧૨	પીપળોદ	,,	૩
ખરોદ્રા	દક્ષિણે	૧	રૂઢ	,,	૫
મજુરા	,,	૧	મગદલા	,,	૫
ગોવાલક	,,	૩	વાંટા	,,	૬
દતોરા	,,	૪	ભટાર	,,	૨

* એ ગામોમાં મીઠાના અગર હતા,

ગામો	દિશા.	કેટલા મૈલ દુર	ગામો	દિશા	કેટલા મૈલ દુર
અલથાણ	નૈરૃત્ય	૩	ભાઠા+	પશ્ચિમ	૪
ભરથાણા (વેસુ)	,,	૩	પાલણપોર	,,	૫
વેસુ	,	૪	એટ	,,	૪
ભીમરાડ	,,	૫	કિલ્લા બન્દર	,,	૧
ખજોદ	,,	૫	રાંદેર	વાવ્ય ખુણે	૨
આભવા	,,	૬	ઝાંગીરાબાદ		૪
અડાજણ	પશ્ચિમ	૨	પીસાદ	,,	૪
પાલ	,,	૪	ઝાંગીરપુરા	,,	૫

તાપી નદી ઉપરના ગામો—સુરત, રાંદેર, વરીઆવ, વરાછા, કિતરાણુ, અમરોલી, ફુલપાડા, અડવા, ઉમરા, ફેઠ મગદલા.

મીંઢોળા નદી ઉપરના ગામો—સામજોદ, પારડીકેણ કરોલી ઉભેર.

કાકરાખાડી ઉપરના ગામો—સણીયા, હંમાદ, અલથાણ, ભીમરાડ ને બુડીયા ઉધના.

ચોર્યાસી તાલુકાની જમીન સરખી છે. પણ કેટલીક ગોરાળું ને કેટલીક કાળી છે

નીપજ જુવાર, બાજરો, કઠોળ, કપાસ, તમાકુ ને શેરી.

મુસાફરીની હકીકત—ગામમાં થોડા ભેસાંતે, કે આગગાડીથી મુસાફરી કરાય છે.

× એ ગામમાં મીઠાના અગર હતા.

આ તાલુકામાં સુરતથી વરાછા, સાયરગામ, સચીન, ભીમપોર, ડુમસ, રાંદેર, ભાઠા, વરીઆવ અશ્વનીકુમાર સડકો બાધેલી છે.

